

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

8. évfolyamos tanulók számára

3. forduló

2013. január 30.

Össz.pontszám:

70p	
-----	--

Versenyző neve: Osztály:.....
Iskola neve:

*A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ügyelj a megfelelő időbeosztásra és a külalakra!
A megoldásra összesen 45 perced van. Jó munkát kívánunk!*

Olvassátok el figyelmesen a következő újságcikket és oldjátok meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Ház fönn a fán

Pierre Jourdain sosem akart igazán színész lenni, mégis egészen fiatalon, tizenhat évesen egy vándor társulathoz szegődött. Ezután kőszínházakban játszott, majd egy sikeres szappanopera sztárja lett. Egy nap elege lett az egészszből és elhatározta, hogy elmegy Kínába, de legalább is Keletre, aztán majd lesz, ahogy lesz. Az „igazi életet” kereste. Arra vágyott, hogy adjon valamit az embereknek, de nem akart ehhez más bőrébe bújni.

Bepattant régi Land Roverébe és nyolc hónapig utazott, tizennégy országon át. Ahol úgy érezte, megtapasztalhatja, mit jelent az igazi szabadság, ott maradt egy keveset. „Amikor egy tizenöt kilós hátizsákkal mész a hegyen két hétig, amikor fáradt vagy, arra gondolsz: „Mit csinállok én itt? De jön egy nagyon jó érzés, hogy képes vagy rá” - mondja.

Az utazás sok mindenre megtanította. Például arra, hogy bár nehéz elindulni, de ha valami nem működik, akkor bele kell fogni másba. Szerinte a félelem, ami lebénítja az embereket, túl sokat gondolkodnak azon, mi lesz.

Két évvel ezelőtt, amikor Magyarországra érkezett, nem beszélte a nyelvet. Volt néhány barátja Pesten, eleinte ők segítették. Reklámfilmekben szerepelt, és érezte, hogy történni fog valami, csak ki kell várni. Közben az utcán, kocsimákban tanult magyarul, és hamarosan még több barátja lett. Egyszer Dobogókőn kirándult az erdőben, amikor a homlokára csapva felkiáltott: „Ezt kell csinálni, építkezni ház, fönn a fán!”

Most, hogy már tudta, hogy mit akar, hamarosan azokat is megtalálta, akik pénzt adnak rá. A célnak való helyszín, az erdő megtalálása nem volt egyszerű feladat, sok feltételnek kellett megfelelnie, például ne legyen nemzeti park területén, és lehetőleg az elkövetkező nyolcvan évben ne vágják ki a fákat. Fél évvel később kibérelt egy öt hektáros erdőt a Börzsönyben.

Ezután következett az engedélyek beszerzése. Az erdészeknek megígérte, nem szögeli össze a fákat, a vadászokkal megígértette, hogy nem lövöldöznek a környéken egy ideig. Titokban akarta tartani a terveket, de a faluban hamar híre ment. Az emberek örülnek és kíváncsiak, mi lesz ebből.

Pierre néhány barátjával maga építi a házakat a fák tetejére. Ha minden jól megy, nyár elejére elkészül mind a tizenegy ház, melyeket hidak kötnek majd össze tizenkét méter magasban. A házakról nem készül előre tervrajz, mert minden fának más adottságai vannak, mindig a fa elhelyezkedésének, ágainak megfelelően kell kialakítani az alapot, amire a ház kerül.

Úgy tervezi, aki egyszer felmegy a lombok közé, annak le sem kell majd jönnie napokig. Lesz esővízzel működő zuhanyzó, környezetkímélő bioszappan és biovédé is. Végül egy öko-bio falu lesz, ahol lehet meditálni, összejönni, beszélgetni, alkotni, vagy egyszerűen csak gyönyörködni.

Mindehhez sok idő és energia, kell, de Pierre szerint csak az nehéz, amiben nem hiszel, hogy meg tudod csinálni. Eleinte mindenki fél felmenni a magasba, de nem kell rajta sokat gondolkodni, mert minél tovább gondolkodsz, annál inkább meggondolod magad.

„Az emberek nagyon kíváncsiak, jönnek ide, kérdezik, lehet-e itt élni? Én meg erre azt válaszolom: Mindent lehet! Nem probléma, hogy nincs vezetékes víz, hogy kályhával fűtünk télen, hogy magasan vagy, ezekkel meg lehet birkózni. Először rossz érzése van az embereknek, de azután megszokják. Biztos, hogy mondják majd, ez nagyon jó. Itt mindig kapok valamit, és amikor megyek Pestre, akkor ez velem jön.”

A tűzoltós szappanopera rajongói valószínűleg nem is sejtik, hogy egykori kedvencük mostanság „Tarzan” alakítja egy kelet-európai erdőben, a Börzsönyben. Csakhogy ez nem film, hanem maga a valóság, az „igazi élet”.

És miért pont Magyarország? Pierre szerint mi, magyarok, nem is tudjuk, milyen gyönyörű országban élünk!

1. Írd az alábbi állítások mellé, hogy az olvasottak alapján igazak vagy hamisak!

- Pierre autóval utazgatott Keleten, soha nem gyalogolt, nem cipelt hátizsákot.
- Pierre jól beszélt magyarul, amikor ide érkezett.
- Dobogókőn támadt az az ötlete, hogy fák tetején építsen házakat.
- Egy nemzeti park közepén kezdte meg az építkezést.
- A vadászoknak megígérte, hogy nem fog lövöldözni.
- Pierre teljesen egyedül végzi az építkezést.
- Nem készít tervrajzokat, mert nem szeret rajzolni.
- A házakban nem lesz vezetékes víz, ezért nem is lehet bennük zuhanyozni.
- Ezekben a házakban a francia művész kiállítást akar rendezni.
- Senkit nem érdekel, hogy Pierre mit csinál a Börzsönyben.
- Pierre összesen tizenegy házat tervez felépíteni.

11p	
-----	--

2. Pótold a szövegben a hiányzó betűket értelem szerint!

Amikor ráunnak a ...esti rossz levegőre, a fővárosi ember egyre messze.....re, a várostól ki...ebb költöznek. Pierre, az egykori francia sz...ész úgy gondo...a, hogy a legj..., ha fe.... élünk a fán. Ezért ő a házakat fe....ebb, a fák tete.....re ép...ti. Le.....ebb le..... a biovécé. Ha be.....ebb mész a fákon ép.....ő házakban, láthatod, hogy van be.....ük zuhanyz..... is. Lehe.....éges, hogy az emberek a fa tet.....n é.....enek? Pierre szerint lehe.....éges. Itt fe..... jo..... a leveg....., mint le....., ugyana.....or élve.....hetik az érdekes besz.....getéseket, azt, hogy itt nyugo.....an elgondolko....hatnak az élet.....kről, a cé.....aikről, és egy...ttal egy kis kala.....ban is részes.....nek.

17p	
-----	--

3. Határozd meg a dőlt betűs szavak szófaját!

A tervek szerint *annak* (1), aki egyszer felmegy a lombok *közé*(2) ,napokig *le* (3) sem kell majd *jönnie* (4).

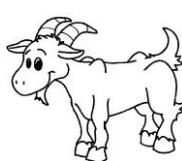
Egyszer *Dobogókőn* (5) kirándult az erdőben, *amikor* (6) a homlokára *csapva* (7) felkiáltott: „*Ezt* (8) kell csinálni, építkezni ház, *fönn* (9) a fán!”

- 1..... 2..... 3.....
 4..... 5..... 6.....
 7..... 8..... 9.....

9p	
----	--

4. Állatkereső

Az alábbi feladatban öt olyan szólás (szólásmondás, szóláshasonlat) található, amelyekből egy-egy állatnevet kihagytunk. Melyik állat megnevezésével egészíthető ki egy-egy mondat? Ha helyesek a válaszok, akkor a megoldások első betűiből egy hatodik állat megnevezése rakható ki.

- Meglapul, mint aa var alatt. (Sunyi módon, vétke tudatában hallgat, lapít.)
- Olyan, mint az ázott..... (Bőrig ázott, csuromvizes lett.)
- Magával hordja a házát, mint a..... (Semmije sincs, csak ami rajta van.)

4. Hegyes szarvú letörlik a szarvát. (Aki elbizakodottságban visszaél a hatalmával, azt ártalmatlanná kell tenni,)
5. bízza a káposztát. (Arra bíz valamely dolgot, aki épp e dolog megszerzésére, megdézsmálására vágyik.)

A keresett 6. állat:

6p	
----	--

5. Szokatlan szavak

A következő irodalmi idézetekben található aláhúzott szokatlan szavak jelentését kell kitalálni a helyes kifejezések bekarikázásával.

1. Nyirettyüd úgy sír, úgy zokog (Arany)
1. csecsemő 2. hegedű 3. gyermekjáték
2. Korona volt a fejében / sáraranyból, kövel ékes (Arany)
1.anyag 2. réz 3. színarany
3. Megpendült harangom, pallérozott kardom (népdal)
1. véres 2.díszes,mintás 3.csiszolt, fényesített
4. Meg ne rágd nagyon a csutoráját.
1. az üveg szája 2.ködmön ujjja 3. pipaszár szopókája
5. Számos tószttal fűszerezve. (Mikszáth)
1. ételízestő 2. pohárköszöntő 3.pénzadomány
6. Zsindelyezik a kaszárnya tetejét (népdal)
1.nádfedél 2. agyagcserép 3. facserép
7. Egy eladó lány a tűzre venyigét rak (Arany)
1. faszén 2. fahasáb 3. száraz szőlővessző
8. Jaj, ha csak egyszer apolhatnám meg! (Heltai G.)
1. simogathatnám 2. csókolhatnám 3. verhetném
9. A szó legteljesebb értelmében silabizálta a verseimet a színpadon (Tompa)
1. szótagolva olvas 2. átéléssel ad elő 3. unalmasan mond el
10. Míg élek, harcolok az ottomán hóddal (Zrínyi)
1.hadsereg 2. szablya 3. hold

10p	
-----	--

6. Törvényszerűségek

Az alábbi mondatok mindegyike tartalmaz egy vagy két olyan szót, amelyben valamelyik mássalhangzó törvény érvényesül (teljes hasonulás, részleges hasonulás, összeolvadás, rövidülés). Húzd alá a szavakat és találd ki, melyik törvényről van szó! Igyekezz minél pontosabban meghatározni a törvényt pl. anyja írásban jelöletlen teljes hasonulás

a, „Az emberek elfelejtették ezt az igazságot.”

.....

b, „János gazda egyedül maradt a kilenc gyermekkel.....”

.....

c, „Otthon lakjék, ki kedvére akar élni.”

.....

5p	
----	--

7. Apróságok

Ki adhatta fel az alábbi apróhirdetéseket? Mely művek szereplőiről van szó?

a, „ Bátor észak-magyarországi férfiak jelentkezését várom, akik nem félnek a komoly kihívásoktól és a bezártságtól. A török nyelv ismerete előny!”

.....

b, „ Keressük azt a nagy erejű urat, aki az elmúlt nyáron Buda felé irányított minket! Jelige :
Meggondoltuk magunkat!”

.....

c, „ Lányom kiszabadítására és hatalmas birtokom visszaszerzésére keresek vállalkozó szellemű jelentkezőket! Komoly munka, tisztességes jutalékkal!”

.....

d, „ Lóért, fegyverért, páncélért cserébe bármilyen fizikai munkát elvállalok. Jelige: A holnap hőse.”

.....

8p	
----	--

8. Szóvadász

Az egymás alá írt három-három szóhoz ugyanaz az utótag, illetve előtag tartozik. Írd be a hiányzó szavakat!

a) kő
város
sor

b) ember
..... vihar
..... hányó

c) irodalom
..... bajnok
..... háború

d) csigolya
..... ék
..... leves

4p	
----	--